

DIDAKTIKA ČESKÉHO JAZYKA

OKRUHY PRO DOMÁCÍ PŘÍPRAVU S OSNOVOU A STUDIJNÍMI ZDROJI

13. PODSTATNÁ JMÉNA NA 1. STUPNI ZŠ

- Konkrétní výuková témata zařazená do 1. a 2. období ZŠ (vyvozované termíny a jejich vymezení).
- Konkrétní problémy související s výukou tohoto učiva a strategie jejich řešení.
- https://didaktikamj.upol.cz/index.php/studijni_materialy?id=304 (prezentace Slovní druhy ohebné na 1. stupni ZŠ – jen Podstatná jména)

Podstatná jména

2. ročník – definování, vyhledávání

- o vyjadřují NÁZVY osob, zvířat a věcí
- o úkoly: rozděl slova na názvy osob, zvířat a věcí (spojovačky slov s obrázkem), rozděl do domečků (město, zvíře, rostlina, věc, osoba), škrtni slova, která do řady slov nepatří, podtrhni podstatná jména, vyhledej ve větě, vypiš

3. ročník – mluvnické kategorie (rod, číslo, pád)

- o vyjadřují NÁZVY osob, zvířat a věcí, vlastností, dějů a vztahů/pocitů
- o ukazujeme na ně TEN, TA, TO

4. ročník – životnost, některé vzory, skloňování

- o ukazujeme na ně TEN, TA, TO, TI, TY, TA

5. ročník – všechny vzory, skloňování

Podstatná jména konkrétní/abstraktní

KONKRÉTNÍ

- o označují názvy osob, zvířat a věcí
- o dělí se na jména obecná a vlastní
- o 2. ročník pouze konkrétní

ABSTRAKTNÍ

- o názvy vlastností, dějů a další

Podstatná jména vlastní/obecná

2. ročník – pravopis vlastních jmen (osob, zvířat)

3./4. ročník – pravopis vlastních jmen (místopisné názvy)

VLASTNÍ JMÉNA

- o pojmenovávají nějakou určitou osobu, zvíře nebo věc a odlišují ji tak od ostatních
- o píší se s velkým počátečním písmenem

OBECNÁ JMÉNA

- o pojmenovávají jakoukoli osobu, zvíře nebo věc
- o píší se s malým počátečním písmenem

úkoly:

- rozděl slova na O/V
- spoj slova O s V
- vymysli slovo
- doplň počáteční písmena (tabulky, omalovánky, křížovky...)

3. ročník

MLUVNICKÉ KATEGORIE

ROD

- Rozlišujeme trojí rod – mužský, ženský a střední
- K rozlišení rodu nám pomáhají ukazovací zájmena TEN, TA, TO
- Úkoly: urči rod, rozděl podle rodu, omalovánky, najdi podstatné jméno v daném rodě, vymysli, spojovačky

ČÍSLO

- Vyjadřuje, o jaké množství osob, zvířat a věcí jde
- JEDNOTNÉ – jedna osoba, zvíře nebo věc
- MNOŽNÉ – více osob, zvířat nebo věcí

DIDAKTIKA ČESKÉHO JAZYKA

OKRUHY PRO DOMÁCÍ PŘÍPRAVU S OSNOVOU A STUDIJNÍMI ZDROJI

- Úkoly: urči číslo, rozděl slova podle čísla – tabulka, obrázek, spojovačky, omalovánky, dej podstatné jméno do čísla j/mn, urči rod a číslo, urči číslo vyznačených podst. jm.

PÁD

- 3. ročník – Urči pád pomocí pádových otázek
- Podstatná jména mají 7 pádů
- Rozlišujeme je podle pádových otázek
- Podstatná jména se skloňují

4. ročník

Pád – skloňuje správně podstatná jména rodu st, mž, žen (kromě vzorů předseda a soudce)

Rozlišujeme pády PROSTÉ (1.pád) a pády PŘEDLOŽKOVÉ (6.pád)

- Najdi/vymysli jméno v prostém/předložkovém pádě

5. ročník

Pád – skloňuje správně všechna podstatná jména, píše správně jejich koncovky

Úkoly

- 1. nácvik pádových otázek
 - uspořádej pádové otázky
 - vyjmenuj pádové otázky
 - zmrzlík
- 2. určování pádů
 - Zapiš správnou pádovou otázku ke slovům a urči pád (Kdo? Co? maminka)
 - Najdi v textu podstatné jméno v daném pádu
 - Domino, pexeso, omalovánky
 - Urči rod, číslo a pád
- 3. skloňování
 - Napiš podstatná jména ve správných tvarech, vymysli PJ v daném pádě, oprav chyby v textu, hry: cesta souborem podstatných jmen

4./5. ročník

ŽIVOTNOST

4. ročník – rozděl slova podle životnosti

- Algoritmus určování životnosti
 - 1.p.j.č. Kdo? Co? pán X 4.p.j.č. Koho? Co? pána – ŽIVOTNÉ – tvary slov nejsou stejné v 1. a 4. pádě (v jednotném i množném čísle)
 - NEŽIVOTNÉ – tvary slov jsou stejné v 1. a 4. pádě (v jednotném i množném čísle)

VZORY

Vzor není mluvnická kategorie, je to paradigma!

4. ročník

- Urči vzor (kromě předseda a soudce)
- Píše správně koncovky

5. ročník

- Urči všechny vzory i koncovky

Úkoly:

1. Nácvik vzorů, koncovky, druh, výjimky – karty vzorů, hádanky, osmisměrky, spojovačky,
2. Určování vzorů – přiřaď PJ ke vzoru, spojovačky, barevné podtrhávání, omalovánky, tabulky, lístečky s napsanými slovy+karty vzorů, hry: cesta se souborem slov, bludiště
3. Skloňování podle vzorů – doplň správné koncovky, doplňovačky, tabulky, křížovky, vytvoř věty s danými slovy (šakaly, šakali), převěď jednotné číslo na množné, oprav chyby